

Motion till riksdagen

1987/88:Kr314

av Lahja Exner m. fl. (s)

om Finlands Hus i Stockholm

Finlands Hus i Stockholm har verkat sedan 1969, då Stockholms finska förening inköpte en fastighet i centrala Stokholm i hörnet Birger Jarlsgatan—Snickarbacken. Fastighetsförvärvet och fastighetens upprustning möjliggjordes av anslag från finska staten, enskilda svenska och finska företag och omfattande AMS-bidrag. Till fastigheten har också anslag över den svenska statsbudgeten utgått.

Huset förvaltas i dag av en stiftelse, i vilken följande parter ingår: Riksförbundet finska föreningar i Sverige (RFFS), Finlandssvenskarnas Riksförbund i Sverige (FRIS), Stockholms finska förening, svenska Föreningen Norden. I styrelsen ingår också företrädare för finska staten samt Stockholms kommun och Stockholms läns landsting. Stiftelsen ansvarar också för den verksamhet som bedrivs i huset. Den hotell- och restaurangverksamhet som inryms i fastigheten sköts genom ett särskilt fristående aktieföretag, vars eventuella överskott tillfaller stiftelsens kulturverksamhet.

I huset fungerar dessutom en särskild Finlandsinformation, med uppgift att sprida kunskap om Finland till olika medborgargrupper i Sverige, ett finskt bibliotek med läsesal, arkivet för sverigefinnar och finlandssvenskar i Sverige, som utgör dokumentationscentral för den finska invandringen till Sverige samt på försöksbasis en upplysningstjänst för återflyttare till Finland. Också finska delegationen Finsk-svenska utbildningsrådet har sitt sekretariat förlagt till huset. Fr. o. m. januari 1989 kommer också Riksförbundet finska föreningar i Sverige och Finlandssvenskarnas Riksförbund att inrymma sina kanslier i huset.

Stiftelsen Finlands Hus har ett trefaldigt syfte för sin verksamhet:

- 1) att erbjuda en mötesplats för i Stockholmsområdet bosatta finländare,
- 2) att utgöra ett kulturcentrum för Sverigefinländare i hela landet och
- 3) att fungera som förmedlingslänk i kulturutbytet mellan Sverige och Finland i nära samarbete med Hanaholmens kulturcentrum i Finland.

Inom ramen för denna målsättning bedriver stiftelsen en omfattande kulturverksamhet för tills vidare i första hand barn och ungdomar i form av teater-, musik och klubbverksamhet. Besökstalet under 1987 uppgick till 67 000 (riksomfattande). För övrig "närverksamhet" inom finska och finlandssvenska föreningar i Stockholmsområdet pågår en intensiv mötes- och studieverksamhet, som under 1987 samlade ungefär 8 000 besökare. Dessutom arrangeras regelmässigt seminarier, studiedagar och konferenser i

samarbete med Riksförbundet finska föreningar, FRIS, Föreningen Norden och Kulturfonden för Sverige och Finland. Närradioverksamhet på finska planeras att starta under 1988. Klubb- och cirkelverksamhet samlade 6 000 personer.

För den verksamhet som är inriktad på finnar och finlandssvenskar i Stockholm mottar stiftelsen ett anslag från Stockholms kommun med 250 000 kronor för lokalkostnaden och övriga delar av den hittillsvarande kulturverksamheten (inkl. Finlandsinformationen) finansieras med anslag över den finska statsbudgeten (för närvarande 850 000 finska mark = ungefär 1 240 000 svenska kronor).

Under de år Finlandshuset fungerat har det blivit ett etablerat begrepp i det sverigefinska kulturlandskapet och utvecklats till en omistlig resurs i den Sverigefinska kulturverksamheten. Anspråken på och behovet av husets tjänster har också successivt växt, utan att möjligheter skapats för stiftelsen att tillmötesgå kraven och önskemålen.

För att de ursprungliga intentionerna för stiftelsens verksamhet skall kunna förverkligas måste huset också kunna fungera aktivt i förhållande till den sverigefinländska befolkningen i övriga landet och självfallet i förhållande till den svenska befolkningen i övrigt. Stiftelsen har klart uttalat, att verksamheten förblir haltande om inte huset blir ett fungerande kulturcentrum också i förhållande till den svenskspråkiga befolkningen i Sverige.

I den utredningen som samlarbetsgruppen för Sverigefinländska kulturfrågor framlade under 1987 och i den stora konferens om kultursamarbetet mellan Sverige och Finland, som ägde rum på Hanaholmens kulturcentrum i december förra året betonades vikten av ett intensifierat kulturutbyte mellan våra båda länder. Då framlades också en rad konkreta förslag till förbättringar av finlandsbilden i Sverige och Sverigebilden i Finland. Alla inblandade parter är ense om behovet av ökade satsningar i det svensk-finska kultursamarbetet, vilka dessutom blir allt viktigare ju närmare vårt ekonomiska samarbete blir.

I Finland har Hanaholmens kulturcentrum i Esbo fungerat sedan 1975, som en centralpunkt och förmedlare av svensk kultur till Finland, och centret har också blivit en viktig länk i det allmänna nordiska samarbetet, och genom seminarier och konferenser kunnat starkt påverka den kulturpolitiska utvecklingen i våra länder. Det är också mot denna bakgrund angeläget, att Hanaholmen får en väl fungerande samarbetspartner i Sverige.

Stiftelsen Finlands Hus är beredd till, och har utarbetat konkreta planer för, ett aktivt arbete för förmedling av finsk kultur till Sverige och för förstärkning av den finskspråkiga kulturverksamheten i Sverige. Men detta arbete kräver resurser. Som framgår av det ovan sagda vilar i dag Finlands-husets kulturverksamhet i huvudsak på anslag från Finland (förutom alltså den del av verksamheten som är inriktad på i Stockholm bosatta finländare) men det är vår uppfattning att också den delen av kultursamarbetet är en gemensam angelägenhet för våra länder.

När nu stiftelsen Finlands Hus för första gången begärt ett anslag över den svenska statsbudgeten är det angeläget att ärendet får en positiv behandling. I propositionen föreslås ett anslag på 75 000 kr. till kulturrådet för Sverigefinländarnas kulturverksamhet. Finlandshusets självklara roll i ar-

betet, som för övrigt klart kommer till uttryck också i propositionstexten, talar enligt vår mening för att medlen bör utgå direkt till stiftelsen Finlands-
huset att brukas för angivet ändamål.

Mot. 1987/88
Kr314

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen — i anslutning till behandlingen av anslaget *H.5 Bilateralt nordiskt samarbete* — som sin mening ger regeringen till känna att de under anslagsposten 30 beräknade projektmedlen för att stärka Sverigefinländarnas kulturverksamhet (75 000 kr.) skall direkt ställas till stiftelsen Finlands Hus förfogande för ifrågavarande ändamål.

Stockholm den 26 januari 1988

Lahja Exner (s)

Eva Johansson (s)

Sture Ericson (s)

Oskar Lindkvist (s)

